

ZARZĄDZENIE MINISTRA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 14 lutego 1955 r.

w sprawie warunków składania egzaminów i uzyskiwania dyplomów ukończenia studiów II stopnia w charakterze eksternistów w wyższych szkołach technicznych, wyższych szkołach rolniczych i na uniwersytetach.

Na podstawie art. 40 ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1952 r. Nr 6, poz. 38) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W celu pogłębienia odbytych studiów oraz podniesienia kwalifikacji zawodowych zezwala się oso-

bom spełniającym warunki wymienione w ust. 2 na ubieganie się o dopuszczenie do składania egzaminów w charakterze eksternistów w zakresie studiów II stopnia w wyższych szkołach technicznych, rolniczych i na uniwersytetach na zasadach określonych niniejszym zarządzeniem.

2. Dopuszczone do składania egzaminów w charakterze eksternistów mogą być osoby, które:

- 1) a) posiadają dyplom ukończenia studiów I stopnia,
 - b) uzyskały tytuł inżyniera na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 stycznia 1948 r. o stopniu inżyniera (Dz. U. Nr 10, poz. 68),
 - c) uzyskały na podstawie zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 września 1954 r. (nr DU-III-3a/9/54) świadectwo ukończenia studiów wyższych;
- 2) pracowały co najmniej przez 2 lata w okresie po uzyskaniu dyplomu lub świadectwa wymienionych w pkt 1, a poprzedzającym złożenie podania o dopuszczenie do składania egzaminów w charakterze eksternisty, w zawodzie zgodnym z obranym kierunkiem studiów, na którym kandydat zamierza składać egzaminy; wymaganie 2-letniego okresu pracy zawodowej nie dotyczy osób zatrudnionych w charakterze pracowników nauki w szkołach wyższych oraz instytutach naukowych, absolwentów wieczorowych szkół inżynierskich oraz osób wymienionych w pkt 1 lit. b),
- 3) złożyły z wynikiem pomyślnym egzamin konkursowy z przedmiotu podstawowego dla danego kierunku studiów. Przedmioty podstawowe dla poszczególnych kierunków studiów określają odrębne przepisy.

3. Wykaz uczelni i wydziałów, na których składać można na zasadach eksternatu egzaminy w zakresie studiów II stopnia ustala załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia. Szkoły otrzymują zatwierdzony przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego szczegółowy wykaz kierunków i specjalizacji, na których prowadzony jest eksternat w zakresie studiów II stopnia.

§ 2. Egzaminy w charakterze eksternisty składać można w najbliższej miejsca pracy eksternisty szkole wyższej, wymienionej w załączniku nr 2.

§ 3. Rektorzy ustalają corocznie liczbę osób, które mogą być przyjęte w poczet eksternistów na poszczególnych kierunkach studiów w danej szkole wyższej. Ustalone limity przesyłają rektorzy Ministerstwu Szkolnictwa Wyższego do wiadomości.

§ 4. Prawo pierwszeństwa w przyjęciu na eksternat przysługuje:

- 1) osobom zatrudnionym w charakterze pracowników nauki w szkołach wyższych oraz w instytutach naukowych,
- 2) osobom wyróżniającym się w pracy zawodowej i postawą społeczno-polityczną, ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli.

§ 5. O przyjęciu w poczet eksternistów decyduje rektor.

§ 6. 1. Eksterniści powinni opanować przewidziany w programach nauczania materiał drogą pracy własnej, złożyć obowiązujące egzaminy i wykonać pracę magisterską.

2. Przedmioty, z których eksterniści obowiązani są złożyć egzaminy na poszczególnych kierunkach studiów, określają odrębne przepisy.

§ 7. 1. Eksternista powinien uzyskać dyplom ukończenia studiów II stopnia nie później niż w ciągu 3 lat, licząc bieg terminu od daty zawiadomienia o przyjęciu w poczet eksternistów.

2. Niezachowanie ostatecznego terminu przewidzianego w ust. 1 powoduje skreślenie z listy eksternistów.

§ 8. Tryb ubiegania się o przyjęcie w poczet eksternistów, warunki przyjęcia pracy magisterskiej oraz składania egzaminów określa regulamin stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Szkolnictwa Wyższego: *A. Rapacki*

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 lutego 1955 r. (poz. 177).

REGULAMIN SKŁADANIA EGZAMINÓW I UZYSKIWANIA DYPLOMÓW UKOŃCZENIA STUDIÓW II STOPNIA W CHARAKTERZE EKSTERNISTÓW W WYŻSZYCH SZKOŁACH TECHNICZNYCH, WYŻSZYCH SZKOŁACH ROLNICZYCH I NA UNIWERSYTETACH

§ 1. 1. Osoby ubiegające się o przyjęcie w poczet eksternistów zgodnie z przepisami zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 lutego 1955 r. w sprawie warunków składania egzaminów i uzyskiwania dyplomów ukończenia studiów II stopnia w charakterze eksternistów w wyższych szkołach technicznych, wyższych szkołach rolniczych i na uniwersytetach (Monitor Polski Nr 17, poz. 177), składają podania rektorowi szkoły najbliższej miejsca pracy eksternisty, w której zamierzają składać egzaminy w zakresie studiów II stopnia.

2. Do podania należy dołączyć oryginał lub uwierzytelniony odpis dyplomu ukończenia studiów I stopnia albo uzyskania tytułu inżyniera na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 stycznia 1948 r. o stopniu inżyniera (Dz. U. Nr 10, poz. 68) bądź świadectwa ukończenia studiów wyższych (zarządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 września 1954 r. (nr DU-III-3a/9/54), życiorys, ankietę osobową, opinię zakładu pracy oraz 2 fotografie.

3. Egzamin konkursowy składany jest przez kandydatów corocznie w lutym i październiku w wyznaczonych przez rektora terminach. W roku 1955 egzamin konkursowy składany jest w kwietniu i październiku.

§ 2. Osoba przyjęta w poczet eksternistów otrzymuje indeks z nadrukiem „eksternista”.

§ 3. 1. Eksternistom przysługuje prawo uczęszczania na prowadzone przez pracowników nauki zajęcia oraz korzystania z biblioteki i urządzeń zakładów szkoły według zasad ustalonych przez władze szkoły wyższej. Szkoła wyższa może, w miarę swoich możliwości, zorganizować dla eksternistów wykłady i konwersatoria obejmujące wązkie, trudne zagadnienia z zakresu danej dyscypliny.

2. Poza wymienionymi w ust. 1 uprawnieniami inne prawa studenckie eksternistom nie przysługują.

§ 4. Bezpośrednio po wydaniu przez rektora decyzji o przyjęciu kandydata w poczet eksternistów dziekan właściwego wydziału lub upoważniony przez niego kierownik eksternatu zapoznaje eksternistę z wykazem egzaminów i obowiązującymi programami oraz podaje wykaz obowiązującej eksternistę literatury.

§ 5. Dla uzyskania dyplomu magistra obowiązuje eksternistę złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych dla eksternistów oraz napisanie i uzyskanie przyjęcia pracy magisterskiej.

§ 6. 1. Dziekan lub upoważniony przez niego kierownik eksternatu ustala w porozumieniu z eksternistą kolejność egzaminów, które eksternista ma składać w danym roku szkolnym, i termin ukończenia studiów.

2. Eksternista powinien zgłosić na piśmie propozycję co do terminu każdego egzaminu nie później niż na 4 tygodnie przed proponowanym terminem.

§ 7. 1. Egzamin eksternistyczny jest ustny.

2. Na kierunkach studiów, które na studiach zwykłych wymagają uczestniczenia w ćwiczeniach laboratoryjnych, egzamin może się składać z części ustnej oraz ćwiczeniowej, przeprowadzonej w laboratorium.

§ 8. Eksternista składa egzamin przed komisją złożoną z dziekana lub prodziekana jako przewodniczącego i 1 samodzielnego pracownika nauki z zakresu danej specjalności, wyznaczonego przez dziekana.

§ 9. Egzamin złożony przez eksternistę z wynikiem niedostatecznym może być składany powtórnie tylko raz, nie wcześniej niż po upływie miesiąca.

§ 10. Nie usprawiedliwione niezgłoszenie się eksternisty na egzamin powoduje skutki równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

§ 11. W razie usprawiedliwionego niezgłoszenia się przez eksternistę na egzamin dziekan wyznacza termin dodatkowy.

§ 12. Złożenie przez eksternistę egzaminu poprawkowego z wynikiem niedostatecznym powoduje skreślenie z listy eksternistów.

§ 13. 1. Eksternista powinien złożyć nie później niż na 3 miesiące przed ukończeniem studiów pracę magister-

ską. Niezłożenie pracy magisterskiej w powyższym terminie lub jej nieprzyjęcie powoduje niedopuszczenie do egzaminu magisterskiego.

2. Prawo ponownego złożenia pracy magisterskiej przysługuje tylko raz w terminie wyznaczonym przez dziekana. W żadnym razie termin ten nie może naruszać ostatecznego terminu ukończenia studiów eksternistycznych. Niezłożenie lub nieprzyjęcie pracy magisterskiej w drugim terminie powoduje skreślenie z listy eksternistów.

3. Jeżeli niezachowanie terminów przewidzianych w ust. 1 i 2 spowodowane było wypadkiem losowym, dziekan może wyznaczyć dodatkowy termin złożenia pracy magisterskiej. W żadnym jednak razie złożenie pracy magisterskiej nie może nastąpić po upływie 12 miesięcy od daty urzędowo stwierdzonego ustania przyczyny niezłożenia pracy.

§ 14. 1. Dziekan może na wniosek kierownika właściwej katedry, po wysłuchaniu opinii rady wydziałowej, wyrazić zgodę, aby przedmiotem oceny była praca wykonana przez eksternistę w miejscu jego pracy, ewentualnie po jej uzupełnieniu, o ile odpowiada ona warunkom stawianym pracy magisterskiej.

2. Temat pracy magisterskiej wyznacza i kontroluje jej wykonanie kierownik katedry lub wyznaczony przez niego samodzielny pracownik nauki właściwej specjalności. Temat pracy magisterskiej powinien być zgłoszony radzie wydziału.

§ 15. 1. W pracy magisterskiej eksternista powinien wykazać opanowanie literatury naukowej przedmiotu oraz umiejętność stosowania metod naukowych.

2. Oceny pracy magisterskiej dokonuje samodzielny pracownik nauki kierujący pracą magisterską eksternisty (referent) oraz drugi samodzielny pracownik nauki, wyznaczony przez dziekana (koreferent).

3. W przypadku rozbieżności oceny o przyjęciu pracy magisterskiej decyduje dziekan, który może zasięgnąć opinii trzeciego samodzielnego pracownika nauki tej samej specjalności, w razie potrzeby — z innej uczelni.

§ 16. Egzamin magisterski odbywa się po przyjęciu pracy magisterskiej i złożeniu wszystkich pozostałych egzaminów.

§ 17. 1. Egzamin magisterski jest ustny.

2. Na egzaminie magisterskim eksternista powinien wykazać znajomość całości materiału przedmiotu kierunkowego dla danej specjalizacji oraz znajomość aktualnej literatury naukowej w zakresie tematu pracy magisterskiej, przy czym w toku egzaminu powinna odbyć się dyskusja nad pracą magisterską.

3. Na kierunkach studiów, które na studiach zwykłych wymagają uczestniczenia w ćwiczeniach laboratoryjnych, egzamin magisterski może się składać z części ustnej oraz ćwiczeniowej, przeprowadzonej w laboratorium.

§ 18. Dla określenia wyniku egzaminu stosuje się oceny: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie i niedostatecznie. Ocen pośrednich nie stosuje się.

§ 19. Egzamin magisterski odbywa się przed komisją powołaną przez rektora, w skład której wchodzi:

- 1) dziekan lub prodziekan wydziału jako przewodniczący,
- 2) dwóch samodzielnych pracowników nauki, w tym samodzielny pracownik nauki kierujący pracą magisterską eksternisty (referent).

§ 20. Z egzaminu sporządza się protokół oddzielny dla każdej osoby składającej egzamin na druku według ustalonego wzoru (protokół komisji egzaminu dyplomowego).

§ 21. Po złożeniu egzaminu magisterskiego z wynikiem co najmniej dostatecznym absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów II stopnia i tytuł magistra lub inżyniera magistra zgodnie z uchwałą nr 758 Prezydium Rządu z dnia 10 września 1952 r. w sprawie wykazu szkół wyższych uprawnionych do nadawania dyplomów o ukończeniu studiów drugiego stopnia lub równorzędnych oraz warunków i trybu ich nadawania w szkołach wyższych (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-80, poz. 1295 i z 1953 r. Nr A-1, poz. 16) i zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lutego 1953 r. w sprawie ustalenia specjalności tytułu magistra i inżyniera magistra w szkołach wyższych (Monitor Polski z 1953 r. Nr A-24, poz. 291 i z 1954 r. Nr A-35, poz. 496).

§ 22. 1. W razie złożenia egzaminu magisterskiego z wynikiem niedostatecznym lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie przystąpienie do egzaminu w nowym terminie możliwe jest tylko raz i nie później niż w ciągu 6 miesięcy od daty poprzedniego egzaminu.

2. Jeżeli nieprzystąpienie do egzaminu spowodowane było zdarzeniem losowym, przystąpienie do egzaminu w nowym terminie jest możliwe nie później niż w ciągu 6 miesięcy od daty urzędowo stwierdzonego ustania przyczyny nieprzystąpienia do egzaminu magisterskiego.

§ 23. Decyzję o skreśleniu eksternisty z listy eksternistów wydaje dziekan. Decyzja taka wymaga zatwierdzenia przez rektora.

§ 24. O złożeniu przez eksternistę wszystkich egzaminów lub o skreśleniu z listy eksternistów wskutek niezłożenia egzaminów lub z innych przyczyn rektor zawiadamia zakład pracy, w którym eksternista w chwili zawiadomienia pracuje.

§ 25. Eksterniści uiszczają następujące opłaty: wpisowe 30 zł, za każdy egzamin 25 zł, za egzamin poprawkowy 40 zł, za ocenę pracy magisterskiej 100 zł i za egzamin magisterski 75 zł.

§ 26. Ewidencję eksternistów prowadzą sekretariaty wydziałów.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 lutego 1955 r. (poz. 177).

WYKAZ SZKÓŁ WYŻSZYCH I WYDZIAŁÓW, NA KTÓRYCH PROWADZONY JEST EKSTERNAT W ZAKRESIE STUDIÓW II STOPNIA

A. Wyższe szkoły rolnicze:

1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
2. Wyższa Szkoła Rolnicza w Krakowie
3. Wyższa Szkoła Rolnicza w Olsztynie
4. Wyższa Szkoła Rolnicza w Poznaniu
5. Wyższa Szkoła Rolnicza we Wrocławiu
6. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Wydziały:

- Rolny
 - Inżynieryjno-Ekonomiczny
 - Ogrodniczy
 - Zootechniczny
 - Leśny
 - Technologii Drewna
 - Melioracji Wodnych
- Rolny
 - Zootechniczny
- Rolny
 - Zootechniczny
 - Rybacki
- Rolny
 - Zootechniczny
 - Leśny
 - Technologii Drewna
- Rolny
 - Zootechniczny
 - Melioracji Wodnych
- Rolny
 - Zootechniczny

B. Uniwersytety:

1. Uniwersytet Warszawski

Wydziały:

Prawa
Filologiczny
Historyczny
Dziennikarski
Pedagogiczny
Matematyki, Fizyki i Chemii
Biologii i Nauk o Ziemi
Geologiczny
Ekonomii Politycznej
Filozoficzny

2. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Prawa
Filologiczny
Filozoficzno-Historyczny
Matematyki, Fizyki i Chemii
Biologii i Nauk o Ziemi

3. Uniwersytet Wrocławski im. Bolesława Bieruta

Prawa
Filologiczny
Filozoficzno-Historyczny
Matematyki, Fizyki i Chemii
Nauk Przyrodniczych

4. Uniwersytet Poznański

Prawa
Filologiczny
Filozoficzno-Historyczny
Matematyki, Fizyki i Chemii
Biologii i Nauk o Ziemi

5. Uniwersytet Łódzki

Prawa
Filologiczny
Matematyki, Fizyki i Chemii
Biologii i Nauk o Ziemi

6. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Prawa
Matematyki, Fizyki i Chemii
Biologii i Nauk o Ziemi
Humanistyczny

7. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Humanistyczny
Matematyki, Fizyki i Chemii
Biologii i Nauk o Ziemi

C. Wyższe szkoły techniczne:

1. Politechnika Warszawska

Mechanizacji Rolnictwa
Architektury
Budownictwa Lądowego
Budownictwa Przemysłowego
Budownictwa Wodnego
Chemiczny
Elektryczny
Geodezji i Kartografii
Inżynierii Sanitarnej
Komunikacji
Lotniczy
Łączności
Mechaniczny Konstrukcyjny
Mechaniczny Technologiczny

2. Politechnika Łódzka

Chemiczny
Chemii Spożywczej
Elektryczny
Mechaniczny
Włókienniczy

3. Politechnika Wrocławska

Wydziały:

Architektury
Budownictwa Lądowego
Chemiczny
Elektryczny
Inżynierii Sanitarnej
Łączności
Mechaniczny

4. Politechnika Gdańska

Architektury
Budownictwa Lądowego
Budownictwa Wodnego
Chemiczny
Elektryczny
Łączności
Mechaniczny

5. Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego
w Gliwicach

Budownictwa Przemysłowego
Chemiczny
Elektryczny
Górnicy
Inżynieryjno-Budowlany
Mechaniczny

6. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Ceramiczny
Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa
Geodezji Górniczej
Geologiczno-Poszukiwawczy
Górnicy
Odlewnictwa

7. Politechnika Krakowska

Architektury
Budownictwa Lądowego
Budownictwa Wodnego
Mechaniczny